

Συνέδριο EBLIDA 2014: αλλαγές στο χώρο των βιβλιοθηκών

Νικολής Ασημάκης

Φοιτητής

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Αθήνας

Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης

anikolis@hotmail.com

Το ετήσιο συνέδριο της EBLIDA οργανώθηκε φέτος στην Αθήνα, και συγκεκριμένα στο χώρο του ΤΕΙ Αθήνας, στο οποίο σπουδάζω. Το Γερμανικό Ινστιτούτο Goethe αποφάσισε να επιχορηγήσει την παρουσία δέκα (10) φοιτητών του Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, ένας εκ των οποίων είχα την τύχη να είμαι.

Το συνέδριο αυτό είχε τρεις κεντρικές θεματικές ενότητες: τις αλλαγές στο χώρο των βιβλιοθηκών, ανάλυση της περιόδου κρίσης που ζούμε και την επίδρασή της στις βιβλιοθήκες, και ευκαιρίες που παρουσιάζονται για ανάπτυξη και εξέλιξη. Δυστυχώς αυτές οι θεματικές ενότητες χωρίζονταν σε τρία διαφορετικά και παράλληλα εργαστήρια και έπρεπε να διαλέξω ένα από αυτά.

Θεωρώ πως το θέμα των αλλαγών είναι η βάση του όλου Συνεδρίου. Χωρίς γνώση των αλλαγών δεν μπορούμε να εντοπίσουμε τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται και το ζήτημα της κρίσης είναι μόλις μια από τις πολλές αλλαγές που έχουν υπάρξει τα τελευταία χρόνια, όσο κρίσιμη και αν είναι. Με βάση αυτό το σκεπτικό, η επιλογή ήταν σχετικά εύκολη, καθώς ήθελα να πληροφορηθώ όλο το εύρος των αλλαγών στο πλαίσιο των βιβλιοθηκών παγκοσμίως.

Στο συγκεκριμένο εργαστήριο οι βασικοί ομιλητές ήταν τρεις. Ο κ. Gerald Leitner, πρώην πρόεδρος και νυν μέλος της εκτελεστικής επιτροπής της EBLIDA, η κ. Εύα Σεμερτζάκη, Προϊσταμένη της Βιβλιοθήκης της Τράπεζας της Ελλάδος και ο κ. Ιωάννης Τσάκωνας, Αναπληρωτής Διευθυντής της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Πάτρας.

Ο κ. Leitner, στο σύνολο της παρουσίασής του, ανέφερε πως η μεγαλύτερη αλλαγή που κυριαρχεί στις μέρες μας και πρέπει να ληφθεί υπόψη από τις βιβλιοθήκες, είναι η τεχνολογική. Συγκεκριμένα ανέφερε πως υπάρχουν τεχνολογίες που επιτρέπουν στον χρήστη να βρίσκει πληροφορίες από το κινητό, χωρίς να χρειάζεται ούτε υπολογιστής. Τι θα έπρεπε να κάνουν οι βιβλιοθήκες γι' αυτό; Να εκμεταλλευτούν την τεχνολογία, να την αγνοήσουν; Αν την εκμεταλλευτούν, τι θα απογίνουν τα άτομα που δεν είναι οικεία με αυτή την τεχνολογία; Επίσης, με τις ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις σε συνδυασμό με την εξάρτηση από την τεχνολογία δημιουργείται το ερώτημα ποιος έχει την ισχύ, το άτομο ή η τεχνολογία.

Η κ. Σεμερτζάκη ασχολήθηκε περισσότερο με τις οικονομικές αλλαγές και τα αποτελέσματα της κρίσης και των μεταρρυθμίσεων στις ελληνικές βιβλιοθήκες. Ενδιαφέρον προκαλεί το γεγονός πως μέσα στο 2013, σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, υπήρξε αύξηση στους εργαζόμενους τόσο βιβλιοθηκών, όσο και αρχείων, μουσείων κ.ά., σε σύγκριση με τα στοιχεία του 2010. Δυστυχώς, ο αριθμός των εργαζομένων συνεχίζει να είναι χαμηλότερος από το 2008. Μόνο οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες είναι σχετικά σταθερές και προσπαθούν να ενισχύσουν τον κλάδο όσο μπορούν.

Ο κ. Τσάκωνας αναφέρθηκε στη χρήση ελεύθερου λογισμικού από τις βιβλιοθήκες, ως τρόπο μείωσης του κόστους, ενώ παράλληλα οι υπηρεσίες διατηρούνται σε υψηλό ποιοτικό επίπεδο. Επιπλέον, αναφέρθηκε στην εκτενή χρήση νέων τεχνολογιών από τις

βιβλιοθήκες και πως αυτές μπορούν να βοηθήσουν στην ανάπτυξη και προώθηση του κλάδου.

Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ένα σχόλιο του κ. Guy Daines, μέλους της εκτελεστικής επιτροπής της EBLIDA, κατά τη διάρκεια της συζήτησης μετά το τέλος των παρουσιάσεων. Ο κ. Daines ανέφερε πως στο Ηνωμένο Βασίλειο πολλές κρατικές υπηρεσίες είναι διαθέσιμες μόνο ηλεκτρονικά και πως οι βιβλιοθήκες βοηθούν τους πολίτες να μάθουν όχι μόνο σχετικά με τις υπηρεσίες, αλλά και πώς να έχουν πρόσβαση σε αυτές. Άρα ένας νέος πιθανός ρόλος των βιβλιοθηκών μπορεί να είναι η ενημέρωση και εκπαίδευση του κοινού σχετικά με τη χρήση νέων τεχνολογιών.

Το συγκεκριμένο εργαστήριο ήταν τελικά όσο ενδιαφέρον περίμενα, με πολλές θέσεις για θέματα που είτε γνώριζα λίγο, καθώς είχαν απλώς αναφερθεί στο πλαίσιο των μαθημάτων μου στη σχολή, είτε δεν γνώριζα καθόλου. Το μόνο μελανό σημείο ήταν η έλλειψη χρόνου για συζήτηση μετά το τέλος των παρουσιάσεων, καθώς υπήρχαν άτομα πρόθυμα για συζήτηση. Συνολικά, η εμπειρία που απέκτησα με τη συμμετοχή μου είναι πολύ σημαντική και θα ήθελα να λάβω μέρος σε μελλοντικά συνέδρια του κλάδου.